

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Fe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr

V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke valjajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 69.

V Ljubljani, v petek 24. marca 1893.

Letnik XXI.

Resolucije katoliškega shoda — in papežev jubilej.

(Dalje.)

12. Farne knjižnice.

Resoluciju 3. govori za razširjanje dobrega berila, in v ta namen priporoča zlasti farne knjižnice.

Bila je — zdaj menda že nekoliko pojema — ta manija, da so hoteli imeti v vsaki vasi svoje bralno društvo ali čitalnico, in od takih društev se je pričakovalo vse zveličanje našega naroda. O reorganizaciji naših društev se je že precč pisalo, in če so sploh potrebna taka društva.

Ne gledé na to, da so zdaj navadno najhujša gnezda liberalizma, posebnih koristij za narod v obče ne more od njih biti, ker imajo le po malo udov.

Vse večjega pomena, — če tudi bolj skromne, — so za pravo narodno izobrazbo farne knjižnice. Navadnemu kmetu je časnikov kmalu dosti kar je preveč, je od hudega, — bolj potrebni so priprostemu človeku zabavni in poučni spisi. In ljudje radi beró, — Mohorjeva družba jim ni več zadosti, — zlasti mladeniči. Komu pa je branje bolj koristno? To je važna točka katoliškega življenja. Iz skušnje govorimo. Ljudstvo prosi kruha, ne odrekajmo mu ga!

Kdor pa je imel s tem opraviti, vé tudi, da nam še vedno manjka knjig, kakoršnih ljudje želé, najbolj gotovo — povestij. Poleg nove izdaje slovenskih klasikov za mladino slovensko naj bi se drugič natisnile tudi nekatere stare dobre povesti, katerih je že težko dobiti.

Opomniti pa moramo, da je pri pisanju ljudskih knjig treba skrupulozne natančnosti. Čuli smo pritožbe celó o letošnjem „Domačem zdravniku“. Bolje premalo, kakor preveč.

„Odbor veščih mož za presojo knjig ljudstvu in mladini namenjenih“, je zeló dobra in potrebna reč, — samo osnovati ga je treba.

13. Narodnost.

Zadnja sekcija resolucij nosi napis: „Katoliška narodna organizacija“.

Nad tem napisom se je pohujševal konservativni „Kärntner Volksblatt“, ki je med tem časom že sklenil svoje životarenje. Čudil se je ta list, kako je mogel katoliški shod pod nadzorstvom dveh škofov govoriti o narodnem katoličanstvu, ali celó, da se sploh katoličanstvo združuje z narodnostjo. Z mrtvim se ne bomo prepirali, — mimogredé omenjamo, da bi bilo res natančneje rečeno: „Katoliška in narodna organizacija“.

Zdi se nam pa, da je poleg tega „konservativa“ na svetu še nekaj ljudij te vrste, ki hočejo biti bolj katoliški, kakor cerkev sama, katerim se zdi pregrešno vse, kar je narodno, ki se križajo, kadar čujejo besedo „slovenska vzajemnost“. Tem ultra-katoličanom moramo povedati, da katolicizem ni kozmopolitizem. Dokazovati, da vera narodnosti ne zatira, ampak blaži, da je narodnost naravno dobro, v kakem razmerju sta si vera in narodnost med seboj, nam že preseda. Jediní živ dokaz nam bodi on, ki mora biti v pravem pomenu besede in pred vsemi drugimi katolišk za vse ljudi in vse narode, to je naš sv. oče.

Se li ne čuti on Italijana in ne pokaže li tega večkrat? In bolj katoliškim nam res ni treba biti, kakor je papež. Toda, saj to ni pravo katoličanstvo. Mi rečemo naravnost: Katoličani smo in moramo biti narodni. Mi nismo absolutno narodni, a eminentno narodni smo. Kajti kaj družega je nenaravno, je nesmisel, je otročje, je laž, je grdo.

Kdor se sramuje domovine, nam je — ostuden neznačajnež! Vémo dobro, da liberalci niso boljši, vendar se po pravici jezimo nad tistimi katoličani, ki dajejo liberalcem zaželjeno priliko, da nas persifirajo.

Drugič smo mi praktično narodni. Zopet je na svetu druga vrsta ljudij, — katoliških in liberalnih, — ki sanjarijo o slovanskih kraljestvih, vendar brez potrebe nemški govoré, nemški pišejo, nemški občujejo, nemški ukazujejo. Tu imamo mnogo popraviti; bomo še govorili o tem. Z resolucijo vred obžalujemo krivice, ki se nam delajo v narodnem oziru; obžalujemo pa tudi, da je še vedno dosti noreev, ki hočejo, da bi drugi spoštovali njihove pravice, ko jih sami ne spoštujejo.

Očitati so pa nekateri — ne le liberalci, marveč i katoličani — katoliškemu shodu samemu, da je bil premalo naroden. — Prijatelji, to je zmota! Ta zmota pa se je porodila iz napačnega pojma, ki so si ga naprej ustvarili o katoliškem shodu. Shod ni bil narodnosten, ampak katolišk. „Prvi slovenski katoliški shod“ ni reči: „prvi slovenski in katoliški shod“, marveč: „prvi katoliški shod za Slovence“.

Jedino katoliška ideja nas je združila in vodila. Ali to ni prav? Če smo se — pravi dr. Mahnič — že tolikrat zbirali v imenu narodnosti, kjer se vera ni z besedico omenjala, pa bi se ne smeli enkrat v imenu vere? In vendar tudi tu narodnosti nismo prezirali, ampak se ozirali nanjo kot na podrejeno idejo: kar je prav in pravično.

Razmerja med vero in narodnostjo, prijatelji, ne smemo pozabiti! Razložek je neskončen. — Ali je treba to katoličanom še praviti? — O, da bi primeroma le pol toliko cenili vero, kakor narodnost! Potem bi morda tudi tu čutili krivice, ki se nam godé, in nevarnosti, ki nam preté, in ne zdelo

LISTEK

Iz vojaških spominov.

Urna sodba.

Tužen jesenski dan je bil. Marsikatero okó, ki je za pomladi še veselo zrló v svet, zaprlo se je na veke; marsikatero srce, polno najlepših upov o bodočej sreči, nehalo je biti; marsikatera hiša, v kateri bival je pred kratkem še mir, bila je zdaj začrnela ožgana razvalina. Sadeži gnjili so na polju, ker ni bilo delavnih rok, da bi jih izkopali; grozdje in sočivje gnjilo je po bregih in vrtovih, ker ni bilo nikogar, da bi jih spravil. Neprestano po svojih zakonih delujoča mati zemlja rodila je živil svojim otrokom, ti pa niso mislili na žetev, spravljanje in zopetno setev, temveč le na razdejanje, oko žarelo je sovraštva in iskalo le žrtev svojemu maščevanju. Tako bilo je za okupacije, ko so se valile čete krvolokih razbojnikov po tužni Bosni. Klatili so se po gozdih in skrivnih stezah s puško v roki in pošiljali iz varnih zakotij smrtno svinčenke na uboge žrtve svojega krvoločstva.

V zapuščenih dvorih ostale so sem ter tje ženske in starčki ter se tresli strahu za odsotne svoje, katerih nevarno in skrivnostno počenje polnilo jim je dušo z groznimi slutnjami, skrbmi

in strahom. V slepilo naših opravljal so nekateri svoje posle s pomočjo stareev, a navadno bili so v zvezi z naši vojski se upirajočimi svoji.

Zavraten morilec je grozen človek, a groznejših ljudij vojska ne pozna, kot je tak satanski izrod krvoločnega, zveri podobnega brezsrčnega človeka. Če so bili v manjšini ali jim je nevarnost pretila, skrili so orožje ter postali zvesti, udani našemu cesarju, a le za hip, ko so se svetila naša bodala. Grozno krvi naših prellile so te bojne človeške ropne zveri!

Megla vlegla se je po sivem skalovju in opustošenem polju. Drevje stalo je brez listja ter trepetalo. Slaba cesta je bila prazna, tudi živalskega glasu ni bilo čuti. Nekaj strašnega, brezimennega ležalo je v zraku, dvigalo se v temnih oblakih iz tal ter objemalo vso okolico.

Le tu in tam motilo je skrivnostno tišino drdranje težkih vojaških voz ali topot konjskih kopit vojaških krdel ob trda skalnata tla, ki so z veliko hitrostjo se iz megle prikazovali, a zopet vse v jedno stran urno v njo zginevali.

Prikaže se jezdec, ki je malo za drugimi zastal. Husarsko čako ima na glavi, karabiner na plečih, sablja zamolklo ob bok udarja, z jedno roko drži uzdo, drugo ima ranjeno in v prevezi.

Rudečkasto se je iz-za neke seči v megli zablišnilo, pok in jezdec zgrudi se smrtno zadet razsplašenega konja.

Vpitje v daljavi! Strelji, signali, bližajoči se topot konj, sablje se zasvetijo in bajoneti, a megla, neprodorna megla krog in krog. Zamolkli klici v bližini skrivnostne seči in patrolja lovcev prižene zvezanega velikega, močnega, divjega Turčina na cesto. Dobili so ga ne daleč od seči in prostora, kjer se je strel na husarja sprožil, ko je hotel ravno svojo puško na krasilo v vlažno listje skriti. Jeza in srd na obrazih razjarjenih vojakov, grozno sovraštvo in togota na upornem licu vjetega zavratnega morileca... Slovenski, nemški, turški, bosanski klici — vjetnika trdneje vežejo.

Tiho postane, smrtni angelj se bliža. Z resnega obraza zdaj na lice umora prispevskega višjega vojaškega poveljnika brati je kratko a ostro, v zakonu utemeljeno sodbo. In megla, megla gosteje poljubuje zdaj blede lice nesrečnega umorjenega.

Le trenotek, in vjetnik strga se iz rok vojakov, skoči v stran in megla ga je objela. A vojaki za njim, uiti ne more, megla se razvleče, tam po bregu se podi ubegli proti večjemu bosanskemu „hanu“. Skoraj istodobno s Turčinom stopili so vojaki na dvorišče, a drugi obstopili so poslopje. Duri se odpirajo in zapirajo, ženski jok in bolestni vskliki, a zopet tiho, tiho...

A že imajo vojaki morileca ter ga priženó na dvor. Megla se zopet vlačí po zemlji ter zakriva tužni prizor — žalostnejega si človek skoraj misliti

bi se nam takoj vae prevec in „strastno“, kar se zánjo govori in stori.

Zato nikakor ne moremo ustreči tolikrat izraženim željam tistih, ki hočejo, da v imenu narodnosti sklenimo premirje v verskem vprašanju. Kdor to hoče, žrtvuje vero narodnosti, in to je ideja absolutne narodnosti. Ali pa liberalizma ne pozna. Toda, mar se res za prazen nič pripravimo? Tak preprič vlada skoro povsod, med vsemi narodi. Ali se vsi pripravijo za prazen nič?

Zato nam je zveza s katoličani drugih narodnostij ljuba, ker so nam po duhu sorodni, veri in narodnosti naši prijatelji.

Kdo nam je prijatelj, nemški liberalci ali katoličani? Ne nemški in italijanski narod, — rekel je po pravici dr. Sušteršič v svojem govoru, — ampak nemški in italijanski liberalizem je sovražnik našemu narodu. Liberalizem, sloneč na darvinski hipotezi, po kateri močnejši slabšega uničuje, nas mora narodno ukončati! Norec se zaletuje z glavo v zid, če prav mu glava krvavi, trdeč, da ima on prav in da se stena mora udati. — Torej mi trdimo dosledno: Apatija do vsega verskega je našim liberalcem večja, kakor skrb za narodnost! Ona je življenjski princip njih liberalstva!

Državni zbor.

Z Dunaja, 23. marca.

Delegacijske volitve

vršile so se sinoči brez posebnih dogodov; češki in nemški poslanci na Češkem in Moravskem so se zastran kandidatov porazumeli, ravno tako nemški in italijanski poslanci dežele tirolske. Štajerski liberalni poslanci na porazumljenje sploh še mislili niso, pač pa so gorenje-avstrijski liberalci od svojih konservativnih tovarišev zahtevali, da naj jim prepustijo eno mesto. Ali odgovarjali so jim, da naj štajerski liberalci konservativcem odstopijo en sedež, potem se hočejo tudi oni pogoditi z njimi in ustreči njihovi želji.

Tudi italijanska zastopnika istrska se nista marala porazumeti s svojima hrvatskima tovarišema. Kakor lani, moral je tudi letos odločevati žreb. Pri dvakratni volitvi delegata dobila sta namreč Spinčić in Rizzi po dva glasova; žreb je odločil za italijanskega kandidata. Enako se je vršila tudi volitev namestnikova dvakrat. Ker sta imela Laginja in Bartoli po dva glasova, moralo se je v drugič žrebati, in sreča je bila tudi zdaj hrvatskemu poslancu nemila, ker je bil za namestnika izžreban Bartoli. Lani sta bila v delegaciji oba Hrvata, letos oba Italijana; slepa sreča je poravnala nasprotje.

Razne reči.

Na dnevnem redu današnje seje stalo je 20 točk, ki so se večidel reševale brez posebnih razprav. Sledile so si v tej vrsti: 1. Oprostitev hišnega davka v Levovu; 2. oprostitev pisem, pogodb itd.

od pristajbin pri prometnih stavbah dunajskih; 3. prodaja nekoga državnega zemljišča v kraljevo-graški trdnjavi; 4. odpisovanje zemljišč za pota in javne koristi; 5. pogodba s Svico glede vravnave Bena; 6. podaljšanje določb glede varstva literarnih izdelkov; 5. do 8. preskrbitev denarjev za nekatere stavbe pri vseučiliščih v Graecu, Levovu, na Dunaju in v Pragi; 9. sklepi gospodske zbornice glede državnopravnih študij in izpitov; 10. načrt zakona glede delovoditeljev pri rudnikih; 11. prememba neke določbe volilnega reda za Moravsko; 12. do 20. potrditev nekaterih poslancev.

Nekoliko razgovora je bilo pri zadevi praškega vseučilišča in pri državnopravnih študijah. Dnevni red je sicer obširen, ali ni dvoma, da bo ves rešen, ker je le pri nekaterih točkah oglašanih nekoliko govornikov in so govori večinoma kratki. Vidi se, da zborovanje hiti h koncu in da poslanci že komaj čakajo sklepa.

Večerna seja.

Po delegacijskih volitvah bila sta sinoči izvoljena permanentni davčni in obrtni odsek, potem pa se je nadaljevala razprava o ponarejanju živil. Seja je trpela od 7. do 1/2 12. uro zvečer, ali rešen je bil le prvi paragraf, ki našteva reči, za katere velja dotični zakon. Danes zvečer se nadaljuje razprava o § 2., ki je eden najvažnejših paragrafov, ker določuje avtonomne pravice, ki se v tej zadevi priznavajo deželam. Zakon ima vsega skupaj 35 paragrafov, pa je vendar upati, da bo jutri morda ves rešen in da posebne razprave ne bo treba odkladati do jeseni.

Interpelacije.

Ta teden so stavili slovenski poslanci več interpelacij, katerih sem deloma že omenjal. Dr. Ferjančič je 20. t. m. izročil interpelacijo, v kateri pripoveduje, da je okrajni glavar Mac-Nevin denarno globo 20 gl., oziroma štiridnevni zapor, naložil kotmarovaškemu županu, ker je bil okrajnemu glavarstvu poslal slovenski dopis, ne zmenivši se za znani Mac-Nevinov ukaz, da mu mora dopisovati nemški.

Župan se je pritožil pri deželni vladi, ki je znižala globo na 1 gl., sicer pa potrdila glavarjevo razsodbo, češ, da se župan s slovenskim dopisom sicer ni pregrešil zoper cesarsko odredbo z dne 20. aprila 1854, kakor je bil razsodil okrajni glavar, da je pa vendar preziral naročila, katera mu je dalo okrajno glavarstvo v smislu § 56. občinskega reda, in da je s tem prelomil svojo dolžnost v izročnem področju, kar je kaznjivo po § 95. občinskega reda. Poslanci zato vprašajo ministerkega predsednika, ali hoče vlada v okoliš priti sitnostim, ki jih delajo politična oblastva slovenskemu prebivalstvu na Koroškem?

Sinoči izročila sta grof Alfred Coroini in dr. Gregorec s tovariši interpelacijo glede jezikovnih razmer v slovenskih in hrvatskih pokrajinah, katere Vam pošljem po stenografičnem zapisniku,

in danes je predložil poslanec Klun s tovariši interpelacijo, katero so podpisali slovenski, hrvatski, češki, rusinski, rumunski in italijanski poslanci. Ta interpelacija zadeva znani Stremayerjev ukaz, da se morajo nemške razsodbe že pred razpravo pri najvišjem sodišču predstavljati v nemški jezik.

Na dotične pritožbe čeških poslancev izgovarjal se je Stremayer v svojem poročilu do justičnega ministra, da ostane vse pri starem, in ravno to je zagotavljal Kuenburg v poslanski zbornici. Ali 10. t. m. vršila se je pri najvišjem sodišču razprava o pritožbi „Pavlihovega“ vrednika, pri kateri je tožnika kanonika Kluna zastopal dr. Dostal, ki je sam državni poslanec in odvetnik na Dunaju.

Ta se je hotel prepričati, ali se res vsled Stremayerjevega ukaza ni ničesar spremenilo pri najvišjem sodišču, in predlaga, da naj se prvotna razsodba prečita v izvirnem slovenskem jeziku. Sodišče je to obknilo in s tem dalo poslanec Klunu povod, staviti interpelacijo, katero posebej priobčimo.

Zadnja seja državnega zbora bo jutri; okoli 20. aprila pa se snidejo deželni zbori.

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. marca.

Prememba državnozbornskega predsedstva. „Politik“ piše, da je z izvolitvijo barona Chlumeckega predsednikom zbornice poslancev se začela nova faza političnega in parlamentarnega razvoja. Najvažnejši parlamentarni urad, ki je dosedaj bil v rokah Nemcev, je prišel v roke Nemcev. Vlada je gotovo k temu nekoliko pripomogla. Parlamentarne razmere so se za avstrijske Slovence neugodno zasukale. Jasno je, da ta prevrat ne more pomirljivo vplivati na narod češki. — „Hlas Naroda“ pa očita Mladočehom, da so zakrivali, da češki narod ni zastopan v državnozbornskem predsedstvu in da drugim podpredsednikom ni voljen prijatelj Hohenwartovega kluba, temveč prijatelj Nemcev, pl. Madejski.

Umna mladočeška politika. Nekateri staročeški listi so priporočali, da bi Mladočehi predlagali v državnem zboru, da se povrne deželnim zborom pravica, voliti poslance v državni zbor. Ta predlog bi se vsekako bolj vjemal s češkim državnim pravom, nego njih predlog za uvedbo občne volilne pravice. „Narodni Listy“ pa na to odgovarjajo, da bi tak predlog ne imel nobenega upanja na uspeh. Zanj je treba dvetretjinske večine in v najugodnejem slučaju bi manjkalo še 24 glasov do te večine. Zares mora biti vsakdo radoveden, koliko upanja da ima mladočeški predlog za uvedbo občne volilne pravice, da se zanj dobi potrebna dvetretjinska večina. Mladočehi so pa vendar stavili ta predlog. Sploh kdor opazuje mladočeško postopanje v državnem zboru, mora priznati, da mladočeški

(Dalje v prilogi.)

ne more. Deca, ženske, starček so na domu, vsi vedo, slutijo, da se zdaj za smrt njihovega ljubega igra. Žene obupno objemajo svojega gospodarja, belolasin Turčin, oče morilca, kriči ter skuša svojega sina z obupnimi lažmi in prisegami na koran in Alaha rešiti. A milosti ne pozna jesenska siva megla!

Hčer morilca drži ga za zvezani roki ter ihti, grozno hropeče sopenje vjetnika družijo se zamolklemu, strahopetnemu lajanju gladnih psov, krik dojenca, prošnje in kletve žen — resnično, prizor strašan, kakoršne zamore obstiniti le voj v razmerah, kakor so vladale sem ter tje za okupacije. Misel na upor in beg polni izvestno še srce Turčina, vsaj oko mu plamti srda in išče rešitve svoji usodi.

Mlad častnik veleva odhod. S silo in kopiti pušk treba se je bilo rešiti iz neljubih objemov bedne rodovine, a zavratni morilec ne zasluži milosti.

Usodi njegovi ni dvoma — ne dolgo in potoval je isto pot, na katero je zavratno poslal ubozega ranjenega husarja.

V hanu pa domuje beda, jad in obup, a stari Turčin uči deco, da smrt njih očeta bila je smrt junaška, za vero in Alaha.

A megla, ti jesenska megla, kako si otožna!

Kratek kašipot

za udeležence

slovenskega romarskega vlaka v Rim

povodom

škofovske petdesetletnice svetega očeta papeža Leona XIII.

4. Dnevni red v Rimu.

(Konec.)

Cerkev sv. Ignacija, zgrajena začetkom 17. stoletja, na oboku srednje ladije mojstersko delo perspektivnega slikarstva, predstavljajoč gloriozo svetega Ignacija; na desni oltar sv. Alojzija z relikvijami svetnikovimi, nasproti oltar sv. Janeza Berchmansa. Poleg cerkve je bivši rimski kolegij z zvezdarno slavnega o. Secchia; laška vlada je to pograbila, pustila le sobi imenovanih dveh svetnikov, vhod v te dve sobi določene dni.

S. Maria sopra Minerva iz l. 1280 na razvalinah Minervinega tempelja; pod velikim oltarjem truplo sv. Katarine Sienske, katere soba je za zakristijo; poleg oltarja kip Kristusov od Mihelangela; tu je pokopanih več papežev in drugih slavnih mož.

Pantheon, zgradil Mark Agrippa, svak cesarja Avgusta leta 27 pred Kr. kot tempelj vsem rimskim bogovom. Leta 608 je cesar Foka podaril to zgradbo papežu Bonifaciju IV., kateri jo je po-

svetil v cerkev na čast Mariji Devici, Kraljici mučencev, zato tudi ime: S. Maria ad Martyres; tu je pokopan kralj Viktor Emanuel, umrl 9. januvarija 1878 v bivši papeževi palači na Kvirinalu.

Dalje mimo parlamenta (Monte Citorio) na trg „piazza di Colonna“, kjer stoji slop cesarja Arka Avrela iz leta 174, na vrhu slopa kip sv. Pavla. Piazza di Spagna s kipom Matere Božje čistega spočetja iz leta 1857 od Pija IX. Na vzhodni strani trga „Propaganda“ od Urbana VIII. iz leta 1627, kjer so šole za razne misijonarje.

Za propagando cerkev S. Andrea delle fratte, kjer se je Ratisbonne leta 1842 spreobrnil vsled prikazni Matere Božje. S trga po stopnicah do cerkve Trinità ai Monti; od tod na Monte Pincio, najlepše rimsko sprehajališče; s hriba do cerkve S. Maria del popolo, katero je zgradil papež Paskal II. leta 1100 na mestu Neronovega grobišča; nazaj po glavni ulici (Corso) do cerkve sv. Karola Boromeja.

Ako čas dopušča, naj si vsakdo ogleda še cerkev svetega Avgustina, S. Maria dell' Anima, S. Maria della Pace, S. Agnese (piazza Navona), S. Andrea della Valle, Chiesa nuova, Kvirinal, S. Andrea al Quirinale (pod oltarjem na levi truplo sv. Stanislaja K.), S. Maria della Vittoria v apomin zmage na Beli gori pri Pragi.

poslanec stavi skoraj same take predloge, ki imajo še manj upanja na uspeh, nego predlog, katerega so priporočali staročeški listi.

Šolsko vprašanje na Ogerskem. Da grof Apponyi z njegovo stranko ni dosti boljši od liberalcev, je že večkrat pokazal. Tudi pri debati učnega ministerstva je to pokazal, kajti predlagal je, da naj vse ljudske šole raznim cerkvam vzame država in jih po svoje vrejuje. Grof Apponyi bi torej rad zanesel kulturni boj v šolo. Njegov predlog je pa tudi popolnoma krivičen. Dosedaj so skoro samo cerkve skrbele za omiko narodovo. Na Ogerskem se izda 15 milijonov goldinarjev na leto za javni pouk. Od vse te svote pa daje država le pol-drugi milijon. Že sedaj se precej cerkvam, zlasti katoliški, jemlje pravica v šolah. Katoliška cerkev je osnovala vseučilišče v Budimpešti, država se ga je pa polastila. Cerkev so osnovala mnogo srednjih šol in jih tudi vzdržujejo, vlada pa zapoveduje v njih. Ravno tako že vlada vpliva na ljudske šole. Če za kako šolo nekoliko prida država, takoj hoče sama gospodariti v njej. Seveda na Ogerskem bi tudi zaradi tega rada država dobila vse šole v svoje roke, da bi potem lažje potujčevala v njih slovanske in rumunske otroke. Cerkvene šole nečejo služiti povsod povsem za orodje madjarizacije. Z Apponyijevim nasvetom so seveda liberalci bili zadovoljni. Če se vlada takoj ne loti uvedanja mejverske šole, je temu to krivo, da ima dosti skrbi s svojim cerkvenopolitičnim programom. Ako zmaga s civilnim zakonom, potem pa smemo pričakovati, da se takoj poloti popolnega podržavljenja ljudske šole. Ogerski katoliki morajo biti jako previdni in za časa se pripraviti za pravice za boj kat. cerkve v ljudskih šolah. Dobro je, da so se katoliki začeli nekoliko gibati. Stvar zato ne bo tako gladko šla, kakor bi liberalci želeli.

Rusija in Bolgarija. Ruski časopis „Nedelja“ pripisuje veliko važnost temu, da se v ruski vladni izjavi gleda na premembo bolgarske ustave naglašja, da se Rusija ne misli mešati v bolgarske notranje stvari. Rusija le jedino s tem more pridobiti balkanske države na svojo stran, če se ne bode vtičala v njih notranje zadeve. S tem ruskim glasom se mi strinjamo. Bolgari bi še danes bili najboljši prijatelji Rusije, da se neso Rusi toliko mešali v notranje bolgarske stvari. Sicer pa tudi sedaj ne verjamemo, da bi Rusija bila pripravljena tako malo brigati se za notranje zadeve balkanskih držav. V Srbiji baš sedaj ruski poslanik odvrča radikalce od pasivne politike, ker se boji, da bi sicer vlada se morala pogajati z naprednjaki, da bode zbornica sklepna. Stvari, ki se tičejo skupščine, so pač notranja srbska zadeva. Vse politične pravde v Bolgariji poslednja leta so pokazale, da se Rusija vedno vtiča v bolgarske stvari. Pri vseh zarotah so niti držale v Rusijo.

Ob nedeljah je prost vhod na Palatin, katerega razvaline cesarskih palač (palazzi dei cesari) obsejajo velik del zgodovine mesta Rima od l. 754 pred Kr. do razpada rimske države. Kdor ima čas, naj si ogleda ostanke palač, ki so bile prizorišče rimskega razkošja, blodenj in moralne propalosti.

Posebne odpustke dobi, kdor v enem dnevu peš ali z vozom obišče 7 glavnih cerkva v Rimu (sv. Peter, sv. Pavel, sv. Sebastijan, sv. Janez v Lateranu, s. Croce in Gerusalemme, s. Lorenzo fuori le mura, s. Maria Maggiore) in moli po namenu vsaj pet očenašev in apostolsko vero v vsaki cerkvi. To so glavne znamenitosti Rima, kolikor jih je mogoče v petih dneh le površno ogledati.

Vozni red iz Rima v Napolj, Pompeji in nazaj:

Rim odhod 6:50 zjutraj, 8:05 dopoldne, 1:18 popoldne, 11:40 zvečer.
Napolj prhod ob 6 popoldne, 1:26 popoldne, 6:34 popoldne, 11:08 zvečer, 6:50 zjutraj.
Napolj odhod 5:15 zjutraj, 8 zjutraj, 10:27 dopoldne, 2:10 pop., 4:15 pop.
Pompeji prhod 6:17 zjutraj, 9:04 zjutraj, 11:30 dop., 2:44 pop., 5:14 pop.
Pompeji odhod 7:12 zjutraj, 8:56 dop., 12:39 pop., 1:45 pop., 6:17 zvečer.
Napolj prhod 8:05 zjutraj, 9:50 dop., 1:15 pop., 2:40 pop., 7:15 zvečer.
Napolj odhod 8:30 zjutraj, 8:40 zjutraj, 2 pop., 2:45 pop., 10:35 zvečer.
Rim prhod 1:50 pop., 6:14 pop., 6:30 pop., 8:07 pop., 6:20 zjutraj.

Stoletnica druge razdelitve Poljske. V Rusiji delajo se velike priprave, da se slovesno proslavi stoletnica druge razdelitve poljske države. S temi slavnostmi hočejo menda Rusi pokazati, da se je ruski vpliv že precej utrdil na Poljskem. Poljaki se teh slavnostij prostovoljno itak ne udeležijo. Šolska mladina bode seveda prisiljena se udeleževati teh slavnostij. Ruski listi pa seveda pišejo o tej priliki mnogo o neodrešenih Slovanih v Avstriji. Res, da se Slovanom v Avstriji ne godi najbolje, ali tako se pa še ne zatirajo, kakor Poljaki v Rusiji, kjer se v javnih prostorih še poljska beseda ziniti ne sme in je celo kondukterjem na železnici strogo prepovedano s kom spregovoriti kako besedo v poljščini. „Novoje Vremja“ je vsaj toliko pošteno, da priznava, Poljska pripada politički sicer Rusiji, v narodnem in gospodarskem in verskem oziru je pa od nje vedno bolj oddaljena. Ruske vlade v tem kraju neso bile kos svoji nalogi. Pa tudi ta list ne spoznava, da bi Rusija Poljake le s spoštovanjem njih vere in jezika mogla pridobiti in priporočila le strogost.

Vedne obravnave zaradi sleparij. Jedna obravnava na Francoskem še ni končana, že se začne druga. Te dni se je začela obravnava zaradi sleparij pri „Société de Dépôts“, katere polom je koncem 1891. leta bil napravil mnogo hrupa. Predsednik Donon, upravna svetnika baron Poisson in Gantier so goljufali za velike svote. Izginilo je kakih 28 $\frac{1}{2}$ milijona frankov. Upravni svetniki so pa 22 milijonov povrnil, ker so mislili, da se s tem izognejo kazenski pravdi. Državni pravdnik toži le gori omenjene tri moze, privatni zastopnik poškodovancev je pa sprva mislil tožiti vse upravne svetnike. To misel je pa opustil, ker bi sicer bila pravda prišla pred apelno sodišče, ker dva svetnika spadata po svoji stopinji pred to sodišče. Da ni privatni zastopnik popustil svoje prvotne namere, bil bi prišel Karol Lesseps zopet pred sodišče, ker je bil tudi upravni svetnik te družbe.

Edhem paša. Umrl je bivši veliki vezir Edhem paša, ki je bil tudi dlje časa veleposlanik v Berlinu in na Dunaju. Pokojnik je bil 1812. leta rojen v Parizu. Izobrazil se je v Parizu, kjer je hodil tudi v rudniško šolo. Po dovršenih študijah je opravljal različne vojaške in civilne službe. V vojaškem stanu je napredoval do divizijskega generala in je opravljal posebno važne posle v generalnem štabu. Bil je po vrsti minister vnanih stvari, trgovski minister, predsednik najvišjega pravosodnega sveta, stavbeni minister in veleposlanik v Berlinu. Med zadnjo rusko-turško vojsko je bil vezir, potem pa veleposlanik na Dunaju. Naposled je bil nekaj časa še minister notranjih stvari. Zadnjih sedem let je pa preživel v penziji. Svoje štiri sinove je dal tudi po evropski odgojiti in so že v raznih državnih službah.

Kdor želi obiskati slovečo božjo pot v Loreti, kjer sveta hišica (santa casa), v kateri je živel sveta družina, naj se odpelje iz Rima skozi Foligno proti Ankoni.

Vozni red: Rim, Foligno, Ankona, Loreto.

Rim odhod 5 zjutraj, 11:55 dop., 5:55 popoldne, 10:15 zvečer.
Foligno prhod 11:56 dop., 4:04 dop., 11:45 zv., 2 po noči.

Foligno - Ankona:

Foligno odhod 12:20 pop., 4:15 popoldne, 2:10 po noči.
Ankona prhod 5:33 popoldne, 7:40 zvečer, 5:25 zjutraj.

Ankona - Loreto:

Ankona odhod 7:25 zjutraj, 10 dop., 3:40 pop., 11:40 zvečer.
Loreto prhod 8:03 zjutraj, 10:52 dop., 4:34 pop., 12:22 po noči.

Loreto - Ankona:

Loreto odhod 7:44 zvečer, 4:59 zjutraj, 8:50 dop., 5:04 pop.
Ankona prhod 8:20 zvečer, 5:45 zjutraj, 9:35 dop., 5:55 pop.

Kdor hoče mej potjo obiskati Assisi, naj mej voznjo iz Rima izstopi v Foligno.

Foligno - Assisi:

Foligno odhod 11:55 zvečer, 2:35 po noči, 7:40 zjutraj, 12:10 po noči, 4:11 zjutraj.
Assisi prhod 12:22 po noči, 3:03 po noči, 8:14 zjutraj, 12:38 po noči, 4:34 zjutraj.

Cerkveni letopis.

Ali nasprotuje cerkev napredku?

(Govoril V. S.)

(Konec.)

Ugovarjajo sicer, da je časih skroela cerkev za napredek; ko pa je oslabela papeževa moč in njegov vpliv na svetne vladarje, otemnela je tudi slava, katero si je cerkev pridobila v vedah in umetnijah. A prav s tem ugovorom se nasprotniki ob zobe bijejo in vendar resnice ne govorijo. Resnice pa ne govorijo, ker cerkev še vedno goji in podpira znanost in umetnost.

Zidajo se še vedno cerkve, pri katerih sodelujejo umetniki. Ustanavljajo se še vedne višje izobraževališča, kjer se temeljito poučuje tudi v modroslovju. Leon XIII. je opozoril svet na modroslovje sv. Tomaža A. in je s tem neizmerno pospešil napredek v tej stroki človeškega znanja. V zvezdoslovju se še vedno imenujejo na prvem mestu služabniki sv. cerkve, komu je neznano ime jezuitov Secchia in Brauna? Ali ne spremlja pozorno sv. oče vsakega najmanjšega napredka? Ali niso najslavnejši zgodovinarji duhovniki, ali zvesti sinovi sv. cerkve? Hergenröther, Hefele, Janssen, Pastor, Gfrörer, Hurter i. t. d. preiskujejo temeljito preteklost, in ne v škodo sv. cerkve. Saj se cerkev ne boji svoje preteklosti, temveč zahteva naj se vedno piše zgodovina resnično. Leon XIII. sam zahteva od zgodovinarja: Ne quid veri non diceret, ne quid falsi dicere audeat. Pastor pa veli: „Objektivna zgodovina papežev je njih najboljši zagovor in opravičenje.“

Odgovoriti moramo le še na eno vprašanje: kaj je z Galilejem? Na to vprašanje je sedaj lahko odgovoriti. Dokazano je zadostno, da Galilei ni bil nikdar v pravi vječi, in da so njegovo trpljenje povzročili splošni nazori onega časa in pa zavist profesorjev in učenjakov. (Vettinger, Apol. 4. 623). Ze iz teh kratkih podatkov spoznamo, da ni bila cerkev nikoli nasprotna napredku, ampak da ga je vedno in povsod pospeševala. Celo nasprotniki morajo priznati to resnico. Maistre pravi: Vera je mati vednosti. Evropa prvakuje v vednosti le zaradi tega, ker je krščanska.

Cerkev pa ne pospešuje napredka samo v tem oziru, o katerem smo govorili, ampak v še višem. Cerkev skrbi tudi za srce, za dušo, ki živi tudi še po človekovi smrti. Cerkev s sveto vero človeka blaži, plemeniti in povišuje nad zemljo. To pa dosega cerkev s resnicami in zakladi, kateri jej je naklonil Zveličar. Ona opozarja vernike, naj izpolnjujejo glavno zapoved krščanstva. Pri vsaki priliki povdarja da je glavna naloga, da človek hrepeni po dušni popolnosti, drugo je vse le sredstvo, da dosežemo svoj pravi namen.

Na tej podlegi slone in so prizidane druge kreposti. Vzemimo najprej ponižnost. 4000 let je bila človeku neznana ta vrhina, dokler je ni postavil vzvišen zgled izhajajoč iz betlehemskega hleva. Ta čednost pa je zaradi tega tolike važnosti, ker je podlaga drugim. Znan je rek sv. Avgustina: Magnus esse vis, de minimo incipe. Cogitas magnam fabricam construere celsitudinis, de fundamento evigita humilitatis.

Pokorščino povdarja cerkev pri vsaki priliki, ker ta stvarja red v državi, družbah in v rodbini. Priporoča vedno devišstvo vernikom, zahteva pa od redovnikov in duhovnikov. Cerkev skrbi tudi za reveže in nesrečnike. Vernike spodbuja, naj jim lajšajo trpljenje. Koliko si je cerkev prizadevala, da se je zatrla suženjstvo, in se še zatira v Afriki. Ne bom navajal drugih njenih zaslug, omeniti pa moram da se nasprotniki premalo ozirajo na te resnice. Če menijo, da tudi brez krščanstva in kat. cerkve lahko srečno žive, motijo se zelo. Pozabljajo namreč, da so pridobili od krščanstva, kar imajo dobrega in hvalevrednega. Krščanstvo je namreč že tako prešnilo države, ljudstva, ljudi in njih mišljenje, šege in zakone, da bi moralo vse razpasti, ko bi hoteli krščanstvo popolnoma zatreti, in samo na umski podlagi osnovati novo življenje. Sicer pa oni, ki to nameravajo, sami ne vedo, kaj delajo; resnica pa je, da je kat. vera edina more osrečiti in posvetiti človeški rod. Sam Montaigneu mora priznati: Čudovito, krščanska vera, ki ima na videz samo namen osrečiti človeka po smrti, osrečuje ga tudi tukaj v življenju.

Kakor na ljudij skupno, vpliva cerkev tudi na posameznika. Vse dušne zmožnosti nebeško skladno

razvija in napravlja popolne ljudi — prave značaje, ki pri svojih opravilih ne hodijo za zvezdami blodilkami, ampak za zvezdo vodnico, ki je stalna in nepremakljiva. — sv. vera. Ta razprši obup, tolaži žalostnega, dviga onemoglega; nesrečniku kaže boljšo bodočnost, sploh vsega človeka prešinja in prenavlja. Za dokaz kliče milijone mučencev, ki se niso bali smrti v borbi za resnico, brezštevne svetnike, ki jih ni zapeljal goljufni svet.

Bogu vdano življenje je začetek prave modrosti, pravega napredka. Teh načel naj bo sleherni izmed nas! Izobrazujemo se vsestranski, da pripomoremo cerkvi k večji veljavi, ter rešimo v temi tavajoče brate in porazimo zlobne in kvarljive nakane nasprotnikov kažoč z dejanjem, da cerkev ni nikdar ovirala napredka, ampak ga vedno pospeševala, kakor ga hoče tudi z versko šolo.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 24. marca.

(Gospod deželni glavar Oton Detela) odpeljal se je včeraj na Dunaj, da se udeleži konferencije deželnih maršalov in deželnih glavarjev v zadevi rednega sklicovanja deželnih zborov.

(Zaved za slepce in gluhoneme.) V tem oziru pozval je kranjski deželni odbor v dan 29. marca anketo, koja se ima posvetovati o zasnovi nameravanega deželnega zavoda za slepce in gluhoneme na Kranjskem. — Vender!

(Umrli) je dne 22. t. m. v Celju po hudi bolezni mestni zdravnik g. dr. Jos. Kočevar v 46. letu. Porojen je bil pokojni, kojega je smrt pokosila v najlepših moških letih, v Slov. Lonču. Posloval je v Celju kot mestni zdravnik polnih 19 let.

(Petje v stolnici veliki teden.) Osvetno nedeljo: „Gloria, laus et honor etc.“, koral borm., A. Foerster. „Passio D. N. J. Chr. sec. Math.“, J. L. Bella. — Veliko sredo: I. Lamentationes: lectio I., J. M. Nanino; lamentationes: lectio II., koralno; lamentationes: lectio III., koral. harm., A. Foerster; II. Miserere: G. P. da Palestina. — Veliki četrtek: I. Lamentationes: lectio I., J. M. Nanino; lamentationes: lectio II., koralno; lamentationes: lectio III., koral. harm., A. Foerster; II. Miserere: A. Foerster. — Veliki petek: I. „Passio D. N. J. Chr. sec. Ivan“, J. L. Bella; II. Lamentationes: lectio I., J. M. Nanino; lamentationes: lectio II., koralno; lamentationes: lectio III., J. M. Nanino; III. Miserere: Dr. Fr. Witt. — Psalmi se pojó vse tri dni jednoglasno koralno.

(Corriere di Gorizia) od torka besni proti sveceniškemu politikovanju. Vedno vbira struno o človekoljubnosti, zdravej humaniteti prav po ložinem receptu. Duhovnikom pa, udom človeške družbe, ne priznava ustavne pravice politikovanja. Stat voluntas pro ratione. Da milo rečemo: gabi se človeku čitati taka nehumanitetna modrovanja. Čudno, da še sedaj se ne more poroditi plodonosna misel najodločnejšega odpora v katoliško-narodno mislečih možganih!

(Smrt pod vozom drv.) V pondeljek držal je v župniji sv. Roka v Gorici 56letni poljedelec voz drv, da se mu ne prevrže. Po nesreči se je voz prevrgel na držečega in ga polomastil. Umrli je kmalu potem. Ne zaupajmo preveč svojim močem!

(S Tolminskega) se nam poroča: Misel o ustanovitvi katoliško-slovenske gimnazije našla je pri nas prijazen odmev. Slovenci smo sicer majhen narod, ali svoje moči še ne poznamo. Požrtvovalnost naša se je še le pokazala pri družbi sv. Cirila in Metoda, pri tiskovnem društvu itd., v zadnjem desetletju. Kdo bi bil mislil, da uboga goriška pokrajina zloži v enem letu za narodno šolstvo v Gorici in okolici nad 5000 gld. Tudi so naše podružnice poslale v centralno blagajnico v Ljubljano precejšnje doneske. Požrtvovalnost slovenska pa se je še le začela. Koliko n. pr. zamore zložiti za slovensko-katoliško gimnazijo velečastita duhovščina cele Slovenije, če se vname za to krasno idejo. Pri nas smo vajeni vse pričakovati od visoke vlade, jaz pa pravim, vladi zaupajmo le, kolikor je zaupanja vredna. Če bi si tudi priborili kedaj narodne srednje šole, vendar s tem še ni vstreženo našim katoliškim težnjam. Na Francoskem in Belgiji so katoličani osnovali že davno v obrambo vere mnogo katoliških visokih in srednjih šol. Mi pa branimo s takim podjetjem sv. vero in narodnost. Ali niso to ideje, ki so od nekdanj svet prešinjale in vladale? ideje, navdušujoče za vero in domovino. Lepa, kršćanska

zavest in narodno veljavo povzdigajoča je misel na lastno katol. in narodno gimnazijo. Pomagajmo si sami in Bog nam bode pomagal. Postavimo si ž njo vreden spominek slavnemu Tomažu Hrenu. Pomagamo s tem narodu do prave omike in blagostanja. Ta misel je blagotvorna. Združena je v nji vera in narodnost. V tem znamenju zamoremo priti do čudovitih uspehov. — Naprej, da se čim preje vresničijo sklepi I. slov. kat. shoda.

Društva.

(Slovensko planinsko društvo) naznanja, da sta sedaj zaznamenovana dva pota k Sv. Joštu pri Kranju. in sicer eden od postaje Sv. Jošta v Rakovici z rudečo barvo, drugi iz Skofje, oziroma Stare Loke pa z rdečo in višnjevo barvo. Ta pot drži skozi vasi Peven. Planica, Čepulje mimo „kovača“ in nad vasico Javornik.

XIV. letno poročilo o delovanju družbe sv. Vincencija Pavljanskega v Gorici.

„Posebno Vam priporočamo ona odlična društva sv. Vincencija in druga tem podobna, ki vbožce podpirajo... Bodite naklonjeni takim društvom, ki slajšajo bližnjim duševno in telesno trpljenje in posvečujejo člane same.“

(Avstrijski škofje šč. duhovščini 19. novembra 1891.)

Sv. Vincencija družba deluje na Primorskem že 14 let, kjer je že mnogo dobrega storila, ali še več jej ostaja dela. To pa naj nam daja veselje in pogum na marljivo delo, vspeh je seveda v božjih rokah. Koliki so vspehi Vincencijeve družbe po vesoljnem svetu, govori nam nje 60 letna zgodovina. Naj bi pač tudi na Primorskem našla potrebnega zaupanja in podpore, kakor v drugih katoliških deželah!

Za l. 1892 smo sestavili to le kratko poročilo.

Vrhovni svet,

ki nadzoruje vse konferencije na Primorskem, je zboroval vsaki mesec. Skrbno je poizvedoval tudi letos, kje bi se dala ustanoviti nova konferencija, kar mu se pa letos nikjer ni posrečilo.

Po nasvetu vrhovnega sveta so se udeležili člani iz Gorice in Ločnika skupnega romanja k Bl. D. M. na Grad pri Mirnem.

En občni zbor je bil v Ločniku.

Bl. g. Viganone je volil društvu 50 gld. Blagi dobrotnik se priporoča pobožni molitvi, kakor tudi častni član g. Peter Merlo, ki je umrl l. 1892.

Namerjavano zavetišče za vboge zapuščene dečke je skoraj zagotovljeno delo, ker so oo. Salezijanci obljubili, da prevzamejo ravnateljstvo l. 1895. Za ta slučaj je obljubil knez Ivan Lichtenstein 400 gl. podpore.

Dohodki so znašali gld. 2246 kr. — Stroški pa gld. 339 kr. 61

ostane gld. 1906 kr. 39

Občna dela.

I. Nedeljski oratorij (utemeljen l. 1882.)

Letos je bilo število dečkov, ki so se shajali ob nedeljah in praznikih k nauku in zabavi večje ko druga leta, za kar gre hvala vnetim članom, ki so dečke poučevali in nadzorovali. Tudi so se dečki skazali v malih pa srečnih predstavah na odru, kar jim je naklonilo še več dobrotnikov.

Dohodki so znašali gld. 133 kr. 40 stroški pa gld. 125 kr. 35

ostane gld. 8 kr. 05

II. Zavetišče učencem.

Po skromnih dohodkih je društvo tudi letos podpiralo nekaj učencev dajoč jim hrane in obleke. Društvo je zbudilo učencem mnogo dobrotnikov, ali tudi samo je marsikomu pomagalo, da je zares vredno zdatne podpore.

Dohodki so znašali gld. 149 kr. 35 stroški pa gld. 139 kr. —

ostane gld. 10 kr. 35

Konferencije v Gorici.

I. Konferencija sv. Hilarijana in Tacijana, (utemeljena l. 1878.)

Podpiralo se je letos 24 družin in razdelilo polno dobrih knjig. Člani so pridno obiskovali ubožce in v dveh družinah so s kršćansko vnetostjo pripravili na pot pokore dva umirajoča, ki sta bila popolno zgrešila pravo pot.

Konferencija je izgubila letos enega posebno delavnega člana, katerega priporoča pobožni molitvi. Dohodkov je bilo gld. 263 kr. 60 stroškov pa gld. 253 kr. 10

ostane gld. 10 kr. 50

II. Konferencija sv. Ignacija.

Te konferencije rednih sej so se udeleževali prav marljivo tudi čč. gg. bogoslovci. Ubožcev je imela konferencija 25. — C. in kr. major Sigismund Gergič je zapustil volilo 35 gld. za neko ubogo družino. — Vsaki mesec se je brala ena sv. maša za zapuščene duše v vicah.

Dohodkov je bilo gld. 200 kr. 79 stroškov pa gld. 196 kr. —

ostane gld. 4 kr. 79

III. Konferencija sv. Justa v Trstu.

Ta konferencija se je posebno namnožila v prošlem letu. Delujočih članov je bilo 29, častnih 5 in pa mnogo dobrotnikov. Delujočim članom se je posrečilo poravnati 55 prepovedanih zvez. Konferencija je podpirala od 53 do 110 ubožnih družin.

V nedeljski oratorij je zahajalo 50—100 dečkov. O počitnicah so se trudili z njimi tudi čč. gg. bogoslovci. Skrbelo se je, da so dečki prejeli sv. sakramente. Tudi za zabavo in razvedrenje se je skrbelo o pustu in o posebnih praznikih. Zaznamenovati nam je tudi nekoliko skupnih izletov v okolico. Ob tej priliki je neka dobrotnica delila otrokom kruha in vina. Bog povrni! Deška hranilnica je imela gld. 135 kr. 87 dohodkov, stroškov pa 87 gld. 8 kr.

Dohodkov je bilo gld. 3261 kr. 63 stroškov pa gld. 2455 kr. 78

ostane gld. 805 kr. 85

Predsednik je preč. g. Franc Černe, kanonik, tajnik pa je g. Jakop Fortuna.

IV. Konferencija sv. Jurija v Ločniku.

Ta je prva konferencija na deželi in je posebno marljivo delovala v prošlem letu, da si je priborila spoštovanje vaščanov, ki od začetka niso prav umeli važnosti tega društva. Konferencija se je skazala posebno o vseh svetih (o vahtih) deleč podarke kruha vbožnim (vahtiče). Eno nezakonsko zvezo so člani poravnali. Raznim delavcem se je našlo dela v Stradičah in v Podgori. Bog daj, da bi se po vzgledu te prve konferencije tudi drugod po deželi ustanovile te velevažne podpornice revežev.

Dohodkov je bilo gld. 119 kr. 79 stroškov pa gld. 97 kr. 90

ostane gld. 21 kr. 89

Predsednik je preč. g. dekan Ivan Filipič.

* * *

To skromno poročilo priča, da ima ravnateljstvo dobro voljo, za to tudi upa, da najde v prihodnje še več zaupanja in pomoči ko do zdaj. Dela je veliko, delavcev pa malo. Prosimo nebeškega Očeta, naj pošlje svojim ubogim kršćanskim prijateljev.

Za vrhovni svet:

Oskar baron Samaruga, načelnik.

Telegrami.

Dunaj, 24. marca. „Wiener Zeitung“ objavlja, da je cesar podelil srebrni zaslužni križec delovodji Mikuševu tovarne za dežnike v Ljubljani gosp. Rusu.

Dunaj, 24. marca. Predsednik je naznanil zbornici poslancev, da se je konstituiral permanentni davčni odsek. Načelnikom je izvolil poslanca Mengerja, namestnikom pa Abrahamowicza in Dipaulya. Trgovinski minister je odgovoril na Gessmannovo interpelacijo glede na stanje zgradb in prometnih razmer južne železnice. Izjavil je, obširne preiskave so pokazale, da je neutemeljena pritožba proti voditeljnemu organom, da so nalašč pustili železnico v takem stanju, da na njej ni več potrebne varnosti, če tudi naprave južne železnice neso na popolni višini prometnega razvoja. Minister je konstatoval, da je skoro vse neosnovano, kar interpelantje dolže južno železnico.

Dunaj, 24. marca. Zbornica poslancev je danes nadaljevala debato o zakonu proti pačenju živil in vsprejela je vse paragrafe, potem pa še ves zakon v tretjem branju, kakor ga je bil sklenil odsek, s 107 proti 94 glasom. Proti zakonu glasovali so na-

vzoči ministri, zedinjena levica in pa
Mladočehi.

Celoveo, 23. marca. Dr. Adolf Fischhof je danes ob 11. uri 5 minut dopoludne v 77. letu svoje dobe umrl. Truplo njegovo se prepelje na Dunaj.

Krakov, 24. marca. Finančno oblastvo je včeraj preiskalo prodajalnice in hiše mnogih trgovcev v Kazimirskem predmestju. Konfiskovalo je velike množine vtihotapljenega blaga, mej drugim več zabojev inozemske nepuncirarne zlatnine.

Rim, 23. marca. Razširila se je bila novica, da je papežev zdravnik Ceccarelli bil otrovan. Zdravniki so preiskali truplo njegovo in neso našli sledu nobenega strupa. Izjavili so, da je umrl naravne smrti.

Bern, 23. marca. Zvezni zbor je v sprejel zakon o organizaciji zveznega pravosodja. Zvezno sodišče se bode popolnoma preustrojilo in njega naloge razširile.

Pariz, 23. marca. Ministerski svet je sklenil, generala Doddsa poklicati v Pariz, da vladi podrobno pojasni, kako naj se definitivno organizuje Dahomej.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrina na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	7432	28	brezv.	megla	
23. u. pop.	7396	11.4	sl. vzh.	jasno	0.00
9. u. zveč.	7397	5.6	"	"	
Srednja temperatura 47° za 0.2 pod normalom					

Pod varstvom.

Janez Stankalaznik, 51 let star, kajzar in dninar iz Podgorja št. 51, radi blaznosti; njega varuh je Jože Mrak, župan v Podgorju. — Ana Erker, 85 let stara, vdova po uradnem slugi iz Kočevja, radi slaboumja; nje varuh je Jos. Verderber iz Kočevja št. 115.

Vpis tvrdke.

V trgovskem registru za posamezne tvrdke: „Luka Grile“, predilnica za volno, tovarna za sukno in trgovina s suknom v Zgošči.

Pri deželnem kot trgov. sodišču vpisana je tvrdka: „Janez Kundič“, lesna obrt (pila) v Zapogah pri Bledu. — Dalje tvrdka: „Urh Mandele“, predilnica za volno v Zgošči.

Razpis dobave.

Pri c. kr. rudniškem ravnateljstvu v Idriji: 1000 metr. stotov pšenice, 400 metr. stotov rži, 600 metr. stotov turšice. Ponudbe do 27. t. m. napominanemu ravnateljstvu.

Ustanova.

Pri ljubljanskem magistratu za tekoče leto ustanova v znesku 100 gld., osnovano po obč. svetu ljubljanskem 1879. l. povodom srebrne poroke Nj. Velicaster. Pravo do nje imajo štirje ubogi obrtni solo obiskujoči učenci lepega vedenja. — Prošnje, podprte s potrebnimi spričevali, do 15. aprila t. l. potom šolskega ravnateljstva.

Dražbe.

V Ljubljani: Ivan Malin (krčmar v Kravji dolini), vino, vinski sodi in krčmarsko pohištvo (1452 gld.), dne 6. in 20. aprila. — Jakob Peršin iz Stože, posestvo (7360 gld.) s pritoklinami (290 gld.) dne 15. aprila in 17. maja. — Fr. Kozamernik iz Notr. Gorice, posestvo (370 gld.), 12. aprila in 13. maja.

V Logatecu: Ant. Kunc na Uncu, posestvo (4115 gld.), dne 20. aprila in 20. maja.

V Ribnici: Frauc in Marija Ile iz Rakitnice št. 23, posestvo (1295 gld.), dne 28. aprila in 27. maja.

V Črnomlju: Jurij Gorše, zemljišče (736 gld.) v Zapogah št. 20, dne 19. aprila in 19. maja.

V Trebnjem: Ivan Tekavec, posestvo (3448 gld. 45 kr.), dne 4. aprila in 4. maja.

V Senožečah: Rozalija Lenasi v Hrenovicah, posestvo in zemljišča (2912 gld.), dne 26. aprila.

V Radovljici: Leopold Götzl iz Zapog, posestvo (6700 gld.), dne 14. aprila in 12. maja.

! Kaj tacega še ni bilo!

Illustrierte Weltgeschichte für das Volk

mit besonderer Berücksichtigung der Culturentwicklung.

140 tedenskih snopičev po 6 kr.

Faulmann: Im Reiche des Geistes, illustr. Geschichte der Wissenschaften. 30 snopičev po 30 kr.

Kaufmannsches Adressbuch für Industrie, Handel und Gewerbe der oesterr.-ungar. Monarchie; namesto gld. 15 — samo gld. 5.50.

Za Velikonoč in Binkošti priporočam

molitvenike

slovenske in nemške po najnižjih cenah. Na željo pošljem tudi na ogled.

Prodajalcem na drobno daje se jake ugoden rabat.

V sprejema se naročnina na „Bazar“, „Frauenzeitung“, „Elegante Mode“, „Wiener Mode“, „Modenwelt“, itd. po najnižjem zaračunenju.

J. GIONTINI v Ljubljani,

trgovina s knjigami in papirjem.

Zahvala.

Častiti gospod Frančišek Rajčević, tukajšnji katehet, blagovolil je šolarki knjižnici podariti razne knjige v skupni vrednosti 5 gld. Podpisani si šteje v dolžnost, da blagemu šolskemu prijatelju in dobrotniku izreka najtoplejšo zahvalo. Bog plačaj!

Vodstvo šole v Vipavi,

dne 23. marca 1893.

Anton Skala, šolski voditelj.

Tuji.

22. marca

Pri **Matiču**: Herling, Herzel, Poppelbaum, Engel, Gönnerman, Winter, Buchenmayer, Petermichel, Bernadiner, Rumpold, Schmid, Zuckerbocker, Jakob in Leop. Adler, trgovci; Wille, prokurist; Tetzner in Kleiber z Dunaja. — Storeh, Chrotzen, trgovca, iz Berolina. — Brüll, Schulz, trgovca, iz Brna. — Havliček, trgovec, iz Maribora. — Thurn s hčerjo iz Kočevja. — Maček, nadporočnik, iz Dol. Tuzle. — List iz Lipsije. — Frane in Marija Borofka iz Ljubljane. — Lustig, potovalec, iz Budimpešte. — Enderer, potovalec, iz Inomosta.

Pri **Slonu**: Schrautz; Bontadi in Bellak, trgovca, z Dunaja. — Aufmuth, trgovec, iz Grada. — Fischer iz Budimpešte. — Noerdlinger iz Kanstadt-a. — Zarnik iz Kertine. — Trautvetter, stotnik, iz Trbiža. — Brehm, stotnik, z rodbino, iz Ljubljane.

Pri **bavarskem dvoru**: Hönigman, trgovec, iz Kočevja. — Treu, stavbeni vodja, iz Mogge. — Trost z Dunaja. — Matzl iz Inomosta.

Pri **Južnem kolo-dvoru**: Szigez, zastopnik; Grünbaum, trgovec; Wanz, trgovec, z Dunaja.

Na Starem trgu št. 28

je radi preselitve

razprodaja solnčnikov in dežnikov

po zelo znižanih cenah.

170 3—1

Josip Vidmar.

Vozni red železnice Ljubljana-Kamnik

od 1. oktobra 1892.

Naznačeni čas na desno od postajnih imen čita naj se od zdalej navzgor.

2153	2155	2157	2159*	Klm.	Postaje	2152	2154	2156	2158*
1. 2. 3.	1. 2. 3.	1. 2. 3.	1. 2. 3.			1. 2. 3.	1. 2. 3.	1. 2. 3.	1. 2. 3.
zjutraj	popoldne	zvečer	zvečer			zjutraj	dopol.	popold.	zvečer
7.15	2.10	7.00	10.30	—	iz Ljubljane dr. k. v	6.35	11.06	6.20	10.05
7.32	2.27	7.17	10.47	6	▼ Črnuče p.	6.19	10.50	6.04	9.49
7.52	2.47	7.37	11.07	11	Trzin	5.59	10.30	5.44	9.29
8.03	2.58	7.55	11.14	14	Domžal	5.50	10.23	5.37	9.22
8.15	3.10	8.14	11.24	17	Jarš-Mengiša	5.29	10.10	5.18	9.12
8.21	3.16	8.20	11.30	18	▼ Homea p.	5.16	10.03	5.06	9.06
8.36	3.31	8.35	11.45	23	v Kamnik	5.00	9.50	4.50	8.50

Nočne dobe (od 6.00 zvečer do 5.59 zjutraj) označene so s podčrtanimi minutnimi številkami. — p. pomeni postajališče.

* Vlak št. 2158 in 2159 prometujeta samo ob nedeljah in praznikih oktobra meseca.

Vozni red državne železnice

od 1. oktobra 1892.

Postaje	št. 1714	št. 1716	št. 1712	Postaje	št. 1715	št. 1713	št. 1721
Ljubljana j. k.	6.36	11.55	4.21	Beljak j. k.	—	—	—
Ljubljana d. k.	6.45	12.02	4.29	Trbiž	6.02	1.32	3.40
Vižmarje	6.55	12.11	4.39	Rateče-Bela Peč . . .	6.19	1.50	3.59
Medvode	7.06	12.22	4.50	Kranjska gora	6.32	2.03	4.13
Loka	7.19	12.35	5.03	Dovje	6.56	2.26	4.36
Kranj	7.33	12.49	5.18	Jesenice	7.15	2.46	4.58
Sv. Jošt (ostaj.)	7.39	12.55	5.24	Javornik	7.21	2.52	5.05
Podnart	7.53	1.09	5.38	Zerovnica (ost.) . . .	7.31	3.02	5.15
Otoče (ostaj.)	7.59	1.15	5.44	Lesce	7.49	3.17	5.26
Radovljica (ost.)	8.11	1.27	5.56	Radovljica	7.55	3.23	5.32
Lesce	8.21	1.37	6.08	Otoče (ostaj.)	8.07	3.35	5.44
Zerovnica (ost.)	8.32	1.48	6.19	Podnart	8.14	3.42	5.55
Javornik	8.42	1.58	6.29	Sv. Jošt (ostaj.)	8.27	3.55	6.08
Jesenice	8.52	2.07	6.39	Kranj	8.34	4.01	6.15
Dovje	9.10	2.25	6.57	Loka	8.48	4.15	6.29
Kranjska gora	9.31	2.46	7.18	Medvode	9.01	4.28	6.42
Rateče-Bela Peč	9.44	2.59	7.31	Vižmarje	9.12	4.40	6.54
Trbiž	10.00	3.14	7.46	Ljubljana d. k.	9.20	4.48	7.02
Beljak j. k.	—	—	—	Ljubljana j. k.	9.27	4.55	7.10

Nočni čas je zaznamovan s navpičnimi črtami za minutnimi številkami in traja od 6.00 zvečer do 5.59 zjutraj.

Vozni red c. kr. priv. južne železnice

od 1. oktobra 1892.

Z Dunaja v Trst.

Postaje	Brzovlak	Poštni vlak	Mešani vlak	Osobni vlak
Dunaj Odhod	8.20 zvečer	7.20 zjutraj	1.20 popold.	9.00 zvečer
Mürzzuschlag	11.39 po noči	10.22	5.36	1.48 po noči
Gradece	1.32	12.50 popold.	9.16 zvečer	5.50 zjutraj
Maribor	2.53	2.11	11.33 po noči	8.09
Celje	4.18 zjutraj	3.25	1.51	10.20 dopold.
Laški Trg	—	3.37	2.08	10.36
Rimske toplice	—	3.46	2.20	10.47
Zidani Most	4.52	4.04	2.44	11.28
Hrastnik	—	—	2.58	11.40
Trbovlje	—	4.16	3.07	11.49
Zagorje	—	4.22	3.16	11.57
Sava	—	—	3.31	12.11 popold.
Litija	—	4.40	3.44	12.22
Kresnice	—	—	3.57	12.34
Laze	—	—	4.12 zjutraj	12.48
Zalog	—	—	4.24	12.59
Ljubljana Prihod	5.58	5.14	4.37	1.11
Borovnica	6.02	5.19	4.55	1.19
Logatec	—	5.43	5.31	1.53
Rakek	6.56	6.15 zvečer	6.13	2.34
Postojna	—	6.36	6.43	3.03
St. Peter	7.31	6.53	7.05	3.24
Divača	7.48	7.01	8.05	3.54
Nabrežina	8.21	7.43	8.48	4.32
Trst Prihod	9.03 dopol.	8.24	9.49 dopol.	5.37
	9.25	8.47	10.20	6.13 zvečer

Iz Trsta na Dunaj.

Postaje	Brzovlak	Poštni vlak	Mešani vlak	Osobni vlak
Trst Odhod	8.00 zvečer	7.50 zjutraj	9.55 dopol.	6.20 zvečer
Nabrežina	8.42	8.27	10.50	7.11
Divača	9.37 po noči	9.20 dopol.	11.57	8.27
St. Peter	10.19	9.58	12.42 popold.	9.19
Postojna	10.38	10.17	1.07	9.45
Rakek	—	10.32	1.25	10.06 po noči
Logatec	11.09	10.49	1.47	10.30
Borovnica	—	11.09	2.14	11.01
Ljubljana Prihod	11.51	11.32	2.45	11.32
Zalog	11.56	11.37	2.53	12.25
Laze	—	—	3.05	12.38
Kresnice	—	—	3.15	12.49
Litija	—	12.11 popold.	3.28	1.03
Sava	—	—	3.39	1.15
Zagorje	—	12.28	3.50	1.26
Trbovlje	—	12.34	4.04	1.40
Hrastnik	—	—	4.12	1.48
Zidani Most	1.07	1.13	4.20	1.57
Rimske toplice	—	—	4.41	2.24
Laški Trg	—	1.32	4.53	2.37
Celje	1.38	1.45	5.04	2.49
Maribor	3.14	3.05	5.24	3.10
Gradece	4.34 zjutraj	4.31	7.42 zvečer	5.35 zjutraj
Mürzzuschlag	6.59	6.51 zvečer	10.05 po noči	8.05 dopol.
Dunaj Prihod	9.50 dopol.	9.45 po noči	2.12	11.57
			6.40 zjutraj	4.00 popold.

Palice

v največji izbiri po jako nizki ceni, potem lesne rezbarije in košare priporočam 158 10-8

kočevska domača industrija

F. Stampfel

v Ljubljani, na Kongresnem trgu (Tonnhalle),

Ana Rupnik,

izdelovalka umetnih cvetlic,

v Ljubljani sv. Petra cesta 13,

priporočam se visokostatični duhovščini in slavnemu občinstvu v izdelovanju vsakovrstnih 155 4-2

šopkov za altarje in sveče, vencev za banderje

in sploh vseh v to stroko spadajočih umetnih izdelkov, kakor tudi popolne oprave za nove maše po najnižji ceni.

Zahvala.

Dne 13. februarija t. l. uničil mi je požar moje pri c. kr. privileg. zavarovalnici

„Avstrijski Phönix“ na Dunaju

zavarovano posloplje.

Omenjeno društvo je po svojem glavnem zastopu v Ljubljani škodo brzo cenilo in točno izplačalo, vsled česar si štejem v prijetno dolžnost, izreči imenovani zavarovalnici javno najtoplejšo zahvalo.

V Toplicah pri Zagorju, dne 1. marca 1893.

Jože Obala.

Potrjuje občinski urad Zagorje poleg Save.

Morseher, župan. 172 1

Prodajalnica cvetlic,

Slonove ulice št. 46,

priporočam po najnižji ceni prečastiti duhovščini in slav. občinstvu bogato izbero

šopkov in vencev

za razne cerkvene potrebe, kakor tudi

nagrobne vence.

Popravljajo se tudi poškodovani šopki po najnižji ceni. 148 3-3

Teodor Slabanja,
srebrar v Gorici (Görz),
ulica Morelli št. 17,

se priporočam prečastiti duhovščini za napravo cerkvenih posod in orodij iz čistega srebra, alpaka in medenine po najnižji ceni v najnovejših in lepih oblikah. Stare reči popravim ter jih v ognju posrebrim in pozlatim. — Da si morejo tudi manj premožne cerkve omisliti razne cerkvene stvari, se bodo po želji prečastitih p. n. gospodov naročnikov prav ugodni plačilni pogoji stali.

Ilustrovani cenik franco.

Pošilja vsako blago dobro spravljeno in poštne prosto. 3 36-0

Zaspavanje izključeno!

Cena gld. 1-85 s koedrom 3 gld. s cifernico svetečo se

po noči, 40 kr. več. — 6 komadov unijskih budil poštne prosto na vsako pošto postajo gld. 10-50.

Novost! 40glata kaseta oblika, niklino okrovje pozlačeno, bogato cizelovano, skoro 28 cm. visoko, ura budilnica z bitjem 1/2 in 1/4 ure, cena gld. 7-—, brez bitja gld. 5-—. — **Ku-**kučna ura, bitja 1/2 in 1/4 ure, 50 cm. dolga, izrezljana omara, koščeno kazalo in številke, cena 7 gld. Kukovica, prepelica in repetiranje, dolga skoraj 1 m., bogato zrezljano gld. 18 50. **Kovinska trpežna remontoir ura za gospode** odkrita, masivno novorbrno okrovje 4 gld., z dvojnim okrovom 6 gld. **Zakonski prstani**, 14karatni, po 4 gld., močni 5 gld. komad. 43 10-5

EMIL MAYER, Dunaj, I., Schottenring 33.

Tovarniški ceniki zastoj. 1

Vse proti dveletnemu jamstvu.

Otvoritev krojaške obrti.

Prečastiti duhovščini in sl. občinstvu usojam se podpisani vljudo javljati, da sem otvoril

v Ljubljani, v Šelenburgovi ulici št. 1

krojaški obrt

ter se priporočam v blagohotna mnoga naročila. Imam v zalogi vsakovrstno trpežno blago, ter izdelujem obleko po najnovejšem ali sploh poljubnem kroju po najnižji ceni.

Velepoštovanjem

Franč Železnikar,

126 (5-5) krojač, v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 1.

Božjast

je ozdravljiva in sicer tako, da se več ne povrača; na tisoče jih dokazuje ta čudovit vspeh znanostij.

Obširna poročila z marko za odgovor naj se pošiljajo:

„Office Sanitas“, Paris

30. Faubourg Montmartre. 62 6-6

Veliki krah!

New-York in London nista prizanašala niti evrop-ki celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gl. 6-60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško ostrico;
- 6 komadov amer. patent-srebrnih vilic iz jednega komada;
- 6 kom. amer. patent-srebrn. jedilnih žlic kavinih;
- 1 komad amer. patent-srebrna zajemalnica za juho;
- 1 komad amer. patent-srebrna zajemalnica za mleko;
- 2 kom. amer. patent-srebr. kuplo za jajca;
- 6 kom. angl. Viktorija ošalo za podklado;
- 2 komada efektnih namiznih svečnikov;
- 1 komad cedilnik za čaj;
- 1 komad najfinjša sipalnica za sladkor

44 komadov vkupe samo gl. 6-60.

Vseh teh 44 predmetov je poprej stalo gl. 40— ter je je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gl. 6-60. Američansko patent-srebro je ven in ven bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da le-ta inzerat ne temelji na 46 (3-3)

nikakšni slepariji

zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago povšeč, povrniti brez zadržka zneska, in naj nikdo ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot

prekrasno ženitno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v glavni agenturi združenih ameriških tovarn patent-srebra

A. Hirschberga

na Dunaji, II., Rembrandtstr. 19. — Telefon št. 7114.

Pošilja se v provinco proti povzetju ali če se pošlje svota naprej.

Čistilni prašek 10 krajoarjev.

Pristen le z zraven natisneno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izleček iz pohvalnih pisem.

Texing, Gor. Avstrijsko, 21. svečana 1892.

Slučajno sem videl pri Njega sv. tlosti grofu Wurmbrandu Vaše garniture ter se prepričal o nje lepoti in cenosti.

Jožef Fürst, župnik.

V Olomucu, 1. maja 1892.

S pošiljatelj izredno zadovoljen, nadkrilila znatno moje pričakovanje.

Koverte s firmo

Katoliška Tiskarna

po nizke ceni.

10

goldinarjev

stane pri meni eden modroc na peresih (Federmatratze). Ti modroci so solidno iz najboljših tvarin narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz najboljšega bakrenega drata, so s finim afrikom tapetirani in močnim platnenim ovilhom preoblečeni ter pri najtežji rabi do 15 let nobenih poprav ne zahtevajo. Pri naročilih z dežele naznani naj se vselej natančna mera postelje v notranji luči. — Ako se torej dobi za 10 gld. dober tapetiran modroc na peresih, je pač neumestno kupovati malo vredne nadomestke (kakor žicaste žimnice, slamine itd.), kateri pravemu namenu, imeti dobro posteljo, ne ustrezajo.

ANTON OBREZA, tapecirar v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4.

Ta domača, narodna trdka bodi prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu najboljša priporočena za nakupovanje žimnic, garnitur, divanov, stolov, preprog, zagrinjal in vsega v tapetnojsko obrt spadajočega dela.

Ceniki s podobami zastoj in franco. — Hitra in poštena postrežba, nizke cene. 536 50-20

Lekarna Trnkóczy-jeva, Dunaj, V.

Trnkóczyjev grenki konjak,

okusno in najboljše sredstvo za želodec. 1 steklenica 50 kr., 12 steklenic 5 gld.

prodaja

Ubald pl. Trnkóczy, lekarnar v Ljubljani.

Prodajalci na drobno dobé rabat.

Lekarna Trnkóczy-jeva v Gradcu.

Papirne smodčnike z elastičnimi tuli najskrbnejše izdelane, v največji izbiri, po najnižjih cenah priporočam papirna trgovina Eduarda Bosohau-a na Dunaju, I., Hohenstaufengasse 2. (4) 13-5

Velika zaloga vina.

Dominik Trojanšek,

veliki posestnik,

v Gorici, Via Municipio št. 8,

priporočam posebno čast. duhovščini in drugim gospodom, ki želijo imeti v resnici zanesljivo 133 16-4

dobro vino

belo in črno. Vsem naročiteljem vina zagotavljam najnižje cene in najboljše blago. Imam izvrstno „rebulo“ iz go riske okovice posebno dobro istrijsko vino „teran“ in posebno izvrstno „re foško“ v steklenicah iz l. 1889.

Pokušnja pošilja se prosto.

Natorni istrijski črni teran.

Janeza Dogan-a mizarški obrt

v Ljubljani, na Dunajski cesti šte. 15 (v Medžtovi hiši)

priporočam svojo dobro vrejeno zalogo

raznovrstnega politiranega in likanega pohištva.

Garniture, divane, madrace od 16 gld. do 40 gld., madrace na peresih 10 gld., dratene madrace 8 gld. 50 kr., pulte za mašne knjige itd. Naročila se točno izvršujejo. Cenilnik z podobami zastoj in franco. 36 (30-6)

Najnižje cene

Velečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom priporočam podpisano svojo izborna zalogo mnogovrstnega blagu za vsakorsno

cerkveno obleko,

dalje krasno in trpežno izdelane

mašne plašče, pluvijale, dalmatike, bandera, zastave, baldahine in banderčke.

Razno blago za cerkveno perilo istotako že izdelano, kakor: albe, koretije, korporale in raznovrstne rutice imam vedno v veliki izbiri v zalogi.

Naročila na vozenje izvršujem točno ter preskrbim zameno, popravo in prenovljenje starega cerkvenega orodja.

V zalogi imam tudi pasarske cerkvene izdelke, na pr.:

monstrance, svetilnice, križe, kelihe, svečnike, léstence itd.

ter izvršim naročila pošteno, točno in po primerno nizkej ceni.

Velepoštovanjem

Ana Hofbauer

v Ljubljani.

125 (12-9)

Izvrstna semena

domače in nemške detelje (lucernske) čiste predenice, raznovrstne trave, velikanska pesa, pesa (Mangold) najboljše prašičja krma, ribniški fižol itd. itd. priporočam po najnižji ceni

Mih. Lavrič

152 4-3

v Ljubljani, Poljanska cesta 11.

Vnanja naročila izvršuje točno z obratno pošto.

Št. 1286.

Oklic.

165 3-2

Vsled dovoljenja o. kr. okrajnega sodišča v Trebnjem z dné 17. marca 1893, št. 1286 prodajalo se bode v zapuščino dné 9. januarja 1893 v Trebnjem umrlega trgovca gospoda Vinko Verhovšek-a spadajoče

mešano blago

skupaj sodno cenjeno na 4506 glđ. 54 kr.

Kupovalcu prepustila se bode tudi v zakup prodajalnice s skladiščem vred za drobnost in blago, kakor tudi potrebno stanovanje, obstoječe iz sobe zdolej, kuhinje, sobe za hrano, potem ene šupe za shranjenje drv in prazne posode in tretjega dela vrta za letni zakup 400 glđ., ki se ima za pol leta vedno naprej odrajtovati in sicer za 6 let zaporedoma.

Ponudbe z 10% varščine doposlati se imajo do dné 6. aprila 1893, kateri dan se lahko vse pregleda, na o. kr. okrajno sodišče v Trebnjem, ali pa podpisanemu sodnemu komisarju.

Ako ne bode nobene ponudbe, bode se prodaja mešanega blaga na drobno, vršila 10. aprila 1893 od 8. ure dopoldne naprej, in ako bode treba prihodnje dni po javni dražbi proti gotovemu plačilu.

Cenilni zapisnik in dražbeni pogoji vidijo se pri podpisanem sodnem komisarju.

Trebnje, dné 18. marca 1893.

Notarski substitut kot sodni komisar:

Matevž Bežan.

Pri zlatem drž.
jabolku.

J. Pserhofer,

Zum goldenen
Reichsapfel.

Lebarnar,

44 12-5

Dunaj, L. Singerstrasse 15.

Kri čistilne kroglice,

poprej univerzalne kroglice imenovane, so staroznane zdravilno sredstvo proti zapretju. Od teh kroglice velja: 1 škatljica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zavoje s 6 škatljicami 1 glđ. 5 kr., pri nefrankovanej pošiljki po povzetju 1 glđ. 10 kr. — Če se naprej pošlje denar, velja s poštne proste pošiljke: 1 zavoje kroglice 1 glđ. 25 kr., 2 zavoja 2 glđ. 30 kr., 3 zavoja 3 glđ. 35 kr., 4 zavoja 4 glđ. 40 kr., 5 zavojev 5 glđ. 20 kr., 10 zavojev 9 glđ. 20 kr. (Manj nego jeden zavoje se ne more odposlati.) — Prosi se, da se zahtevajo izrečno J. Pserhoferja kri čistilne kroglice in gleda na to, da ima vsaka škatljica na pokrovu na navodilu za rabo stoječi imenski pečat J. Pserhofer in sicer v rdeči barvi.

Balzam za ozebljine J. Pserhoferja, 1 lonček 40 kr., s frankovano pošiljko 65 kr. — Trpotčev sok, proti kataru, hripavosti, krčevitemu kašlju itd., 1 steklenica 50 kr. — Ameriška maža za protin 1 glđ. 20 kr. — Prašek proti petenju nog, škatljica 50 kr., s frankovano pošiljko 75 kr. — Balzam za gušo, 1 flakon 40 kr., s frankovano pošiljko 65 kr. — Zdravilna esenca (Praške kapljice), proti sprjenemu želodcu, slabej prebavljivosti itd., 1 steklenica 22 kr. — Angleški čudezni balzam, 1 steklenica 50 kr. — Fijakarski prašek, proti kašlju itd., 1 škatljica 35 kr., s frankovano pošiljko 60 kr. — Tannochinin-pomađa, J. Pserhoferja, najboljše sredstvo za pospeševanje rasti las, 1 škatljica 2 glđ. — Univerzalni obliž, prof. Steudel-a, sredstvo primerno ranam, oteklinam itd., 1 lonček 50 kr., s frank. pošiljko 75 kr. — Univerzalna čistilna sol, A. W. Bullrich-a, domače zdravilo proti posledicam slabega prebavljanja, 1 zavitek 1 glđ.

Razen tukaj omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih naznane tu- in inozemske farmacevtske specialitete in se vsi predmeti, ki bi jih ne bilo v zalogi, na zahtevanje točno in po ceni preskrbijo.

Pošiljke po pošti zvrše se najhitreje proti predpošiljki zneska, večje pa tudi proti povzetju.

Če se denar naprej pošlje (najbolje po poštni nakaznici), je poština dosti nižja, nego pri pošiljках s povzetjem.

Ivan Kregar

izdelovatelj cerkvenega orodja

v Ljubljani, Poljanska cesta 8

(poleg Alojzjevišča)

se priporoča prečastiti duhovščini, slav. cerkvenim predstojništvom in cerkvenim dobrotnikom v najnatannejše in točno izd-ovanje vsakovrstne

cerkvene posode

iz zlata, srebra ali druge kovine

po uzorcih ali lastnem načrtu.

Izvršeno blago pošlje dobro, varno zavito poštne prosto. 23 29 52-11

Otročji vozički

jako fini, močni in lepi dobivajo se pri meni skozi leto in dan in sicer v vseh barvah, kakor rdeče modro, sivo in olivno, po glđ. 5.50, 6.—, 7.— 8.—, 9.—, 10.— in višje po vsaki ceni do 20 glđ

Anton Obreza,

tapecirar,

v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4.

Najcenejši kraj za nakupovanje otročjih vozičkov. 537 50-20

'SLAVIJA'

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

zavaruje

človeško življenje

po vseh kombinacijah

mного ugodneje, ko vsaka druga zavarovalnica.

Členi banke 'Slavije' imajo brez posebnega priplačila pravico do dividende, katere je doslej iznašala po 10%, 20%, 25% in jedno leto celó 48%.

Za škodo izplačala je doslej banka 'Slavija' čez dvajset milijonov goldinarjev. — Po svojih rezervnih in poroštenih fondih more se meriti z vsako drugo zavarovalnico.

Kako koristno in potrebno je zavarovanje življenja, dokazujejo naslednje

primere:

1. Helena Arbeljnova, kramarica v Ljubljani, zavarovala se je dné 5. maja 1884. Do svoje smrti dné 15. februarja 1885 splačala je 32 glđ. 54 kr. zavarovalnine; banka 'Slavija' pa je izplačala njenim dedičem 1000 glđ.

2. Dr. Fran Ambrožič, mestni zdravnik v Ljubljani, zavaroval se je dné 30. januarja 1875. Do svoje smrti dné 11. februarja 1891 uplačal je 1352 glđ. 52 kr.; banka 'Slavija' pa je rodbini njegovej izplačala 3000 glđ.

3. Ivan Zor, c. kr. brzojavni kontrolor v Ljubljani, zavaroval se je dné 10. decembra 1871. Do svoje smrti dné 8. febr. 1885 uplačal je 1393 glđ. 92 kr.; banka 'Slavija' pa je izplačala njegovej rodbini 3000 glđ.

4. Miha Serdič, uradnik v Trstu, zavaroval se je dné 30. novembra 1878. Dasi je do svoje smrti dné 14. julija 1880 uplačal le 80 glđ. 16 kr., prejeli so dediči njegovi od banke 'Slavije' 1200 glđ.

5. Marija Lenčkova, posestnica na Blanic ob Savi, zavarovala se je dné 5. maja 1870. Ko je umrla dné 24. maja 1882, izplačala je banku 'Slavija' dedičem njenim 5000 glđ., dasi je bilo uplačane zavarovalnine le 2292 glđ. 16 kr.

6. Ivan Vlah, posestnik v Jušičih, zavaroval se je dné 25. novembra 1888 za 1000 glđ. in dné 30. aprila 1890 zopet za 1000 glđ. Na obe zavarovanji splačal je do svoje smrti dné 13. januarja 1892 vsakega vkup 192 glđ. 16 kr.; dediči njegovi pa so prejeli od banke 'Slavije' 2000 glđ.

7. Ivan Železnikar, urednik 'Slov. Naroda' v Ljubljani, zavaroval se je dné 30. junija 1882 za 1000 glđ. Do svoje smrti dné 26. januarja 1891 uplačal je 381 glđ. 60 kr.; banka 'Slavija' pa je izplačala dedičem 1000 glđ.

8. Peter Budnar, c. kr. poštni oficijal v Ljubljani, zavaroval se je dné 10. maja 1876, ter je do svoje smrti dné 10. aprila 1892 uplačal 597 glđ. 12 kr. Banka 'Slavija' izplačala je pa rodbini njegovej 1500 glđ.

9. Andrej Velikanje, gostilničar v Ilirski Bistrici, bil je zavarovan od 15. dné maja 1880 do 3. dné junija 1887 in je v tej dobi uplačal 364 glđ. 80 kr.; banka 'Slavija' pa je po smrti njegovej izplačala vdovi 1000 glđ.

10. Reza Kernova, kramarica v Cerkljah pri Kranju, zavarovala se je dné 20. aprila 1884 za 1000 glđ. in banka 'Slavija' izplačala je njenim dedičem ta znesek, dasi je do svoje smrti dné 21. septembra 1892 uplačala le 241 glđ. 20 kr.

11. Ernesta Jelušičera, soproga občinskega blagajnika v Kastvu, bila je zavarovana od 5. februarja 1884 do 19. avgusta 1888 ter je v tem času uplačala 187 glđ. 60 kr.; banka 'Slavija' pa je izplačala njenemu soprogu 1000 glđ.

Vsa pojasnila o zavarovalnih zadevah daje radovoljno

generalni zastop banke 'Slavije'

v Ljubljani

120 25-3

v lastni hiši, Gospodske ulice št. 12.

Neobhodno potrebno za vsako gospodinjstvo je Kathreiner-jeva Kneipp-a sladna kava

33 52-13

z okusom navadne kave. Ta kava daje to nedosežno prednost, da se škodljivemu uživanju namešane ali s surrogati pomešane navadne kave lahko odrečemo in dobimo okusnejšo, pri tem pa še zdravejšo in redilnejšo kavo. — **Neprekosljiva** kot dodaja navadni kavi. — **Pona-redeb** se skrbno izogibaj. — $\frac{1}{2}$ kilo 25 kr. — Dobiva se povsod.

Pristno samo v belih zavitkih s podobo župnika Kneippa kot varstveno znamko.

Cerkvena oprava, priprosta in fina, izvršena v vseh Leop. Tratniku slogih, dobi in naroča se pri v Ljubljani, sv. Petra cesta 27. 267 52-49

Najnižje cene. Največji izbor.

Skrbno izdelovanje.

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch,
tovarna dežnikov,
Ljubljana, Mestni trg 15.

Največja zaloga
šivalnih strojev
JAN. JAX,
LJUBLJANA,
Dunajska cesta 13.

Najnižje cene. Ugodni vpla-
čilni obroki se dovoljujejo.
Zamenjuje stare stroje.

Poprave vrše se točno, trajno
556 In ceno. 30-17

Sargove glycerinske specialitete.

Od kar jih je izumil in uvel F. A. Sarg, rabijo jih Nje velečastva cesarica in drugi člani Najvišje cesarske hiše in mnoge tuje knežje rodbine. Priporočajo je prof. baron Liebig, prof. pl. Hebra, pl. Zeissl, dvo ni svetnik pl. Scherzer itd. itd., dvorna zdravnika za zobe Thomas na Dunaju, Meister v Gothi itd.

Glycerinovo milo v papirji, kapičah, blanjicah in škatlicah. — Medno glycerinsko milo v lepenki. — Tekoče glycerinsko milo v flakonih. — Toiletno karbelno glycerinsko milo. — Eucalyptus glycerinsko milo. — Glycoblazol (sredstvo za pospeševanje rasti las). — Chininsko-glycerinska pomada. — Glycerinska crème. — Toiletni glycerin — Lysol-milo in toaletno Lysol-glycerin milo. Mlečno milo itd. itd. (539) 11-4

KALODONT, zdravstvenoblastveno pre-
skušana zobna crème.
F. A. Sarg-a sin & comp.,
c. in kr. dvorni zalagatelji na Dunaju.
Dobiva se v vseh lekarnah in parfumerijah.

Podfosfornasto-kisli apneno-železni sirup

priraja lekarničar Julij Herbabny na Dunaji.

Ta že 22 let z največjim uspehom rabljeni, od mnogih zdrav-
nikov najbolje priznani in priporočani prsi sirup raztaplja
slez, upokojuje kašelj, pomanjšuje pót, daje slast
do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo
jači in krepi. Zelezo, ki je v sirupu v lahko si privajajoči
obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljive fos-
forno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih
otročih pospešujejo narejanje kostij. Cena steklenice Her-
babnyjevega apneno-železnega sirupa je 1 gld. 25 kr., po pošti
20 kr. več za zavijanje. (Polovičnih steklenic ni.)

Svarilo! Svarimo pred po-
naredbami, ki se
pojavljajo pod enakimi ali podob-
nimi imeni, a so vendar posvoji
sestavi in svojem učinku po-
polnoma različne od našega origi-
nalnega 22 let obstoječega pod-
fosfornasto kislega apneno-
železnega sirupa. Zahteva naj
se torej vselej izrečno Herbabny-jev apneno- železni
sirup. Pazi naj se tudi na to, da je zraven stoječa
oblastveno protokolirana varstvena znamka na
vsaki steklenici in prosimo, ne dajte se zapeljati
niti z nižjo ceno, niti z družimi pretvezami, da bi
kupili kake ponaredbe! 473 20-15 83 6-7

Osrednja razpošiljalnica za provincije: na Dunaju, le-
karna „zur Barmherzigkeit“ **JULIJA HERBAB-**
NY-ja, Neubau Kaiserstrasse 75. Prodajajo ga gospodje
lekarničarji: V Ljubljani J. Svoboda, Gab. Piccoli, Ubald pl.
Trakoczy, W. Mayr; dalje ga prodajajo v Celju: J. Kupper-
schmied, Baumbachovi dediči; na Rki: J. Gmeiner, G. Pro-
dam, A. Schindler, Ant. Mizzam, lekarničar F. Predam, M.
Mizzam, drog.: v Brezah: A. Ruppert; na Sovodjem (Gmünd):
E. Müller; v Celovcu: W. Thurnwald, P. Birnbacher, J. Ko-
metter, A. Egger v Novem mestu: A. pl. Sladoviez; v St. Vidu:
A. Reichel; na Trbiču: A. Siegl; v Trstu: E. Zanetti, A. Sut-
tina, B. Biasoletto, J. Scavallo, E. v. Leutenburg, P. Prendini,
M. Ravasini; v Beljaku: F. Scholz, dr. E. Kumpf; v Črnomlju:
J. Blažek; v Velikovecu: J. Jobst; v Wolfsbergu: J. Huth.

Zlata kolajna, Bruselj 1892.

Najboljše sredstvo za

želodec,

katero želodec in opravi la
prebavnih delov života krepeča
in tudi odprti život pospešuje, je

tinktura za želodec,

katero pripravlja

Gabrijel PICCOLI,

lekar pri „angelju“

v Ljubljani na dunajski

5 12-3 cesti

Cena 1 stekl. 10 novcev.

(1) 50-14

Izdelovatelj razpošilja to tink-
turo v zabojčkih po 12 steklenic

in več. Zabojček z 12 steklenic stane gld. 1:36; s 24
gld. 2:60; s 36 gld. 3:84; s 44 gld. 4:26; 55 steklenic
tehta 5 kg s poštno težo in velja gld. 5:26; 110 stekl.
gld. 10:30. Poštnino plača vedno naročnik.

Cerkvene ure,

potem ure za samostane, šole, tovarne, javna poslopja izdeluje izvrstno
dobro, strokovnjaški sestavljene in narejene vsled razdelitve dela mnogo bolje in ceneje, kakor
drugi konkurentje in z ugodnimi plačilnimi pogoji za župniške urade in občine

tovarna za cerkvene ure s parno vršno 156 20-3

FR. MORAVUS v Brnu na Moravskem.

Proračuni cen zastoj in franko.

Premovano s prvimi darili v Londonu, Bruslju, Palermu, Kromerizu, Lincu, Boškoviću itd.

J. N. POTOČNIK,

krojaški mojster,

v Ljubljani, Kongresni trg št. 17

(Uršulinsko poslopje),

se priporoča prečast. duhovščini v naročila vsakovrstne

duhovniške obleke

iz najboljšega trpežnega blaga, katero ima v veliki izbi v zalogi. Obljubuje
točno postr-zbo, vestno delo po nizki ceni. 138 8-2

Šubičeva delavnica

za

cerkvene kipe in oltarje,

obstoječa že od l. 1845,

priporoča se uljudno prečast. duhovščini za obilne naročbe.

Valentin Šubic, podobar,

124 9-5

v Poljanah pri Škofji Loki.

Dunajska borza.

Dné 24. marca.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld. 85 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 " 70 "
Zlata renta 4%, davka prosta	117 " 20 "
4% avstrijska kronina renta, 250 kron	96 " 90 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	984 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	355 " 55 "
London, 10 funtov strl.	121 " 35 "
Napoleonondor (20 fr.)	9 " 65 "
Cesarski cekini	5 " 74 "
Nemških mark 100	59 " 37 1/2 "

Dné 23. marca.

Ogerska zlata renta 4%	115 gld. 90 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	95 " 55 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	147 " 25 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	167 " 25 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	197 " 25 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 " 50 "
Zastavna pisma	100 " 20 "
Kreditne srečke, 100 gld.	201 " 50 "
St. Genois srečke, 40 gld.	67 " — "

4% srečke dunajske parobrodne družbe	140 gld. — kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18 " 70 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	25 " 25 "
Salmove srečke, 40 gld.	69 " — "
Windischgrazove srečke, 20 gld.	76 " — "
Ljubljanske srečke	23 " 50 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	158 " 10 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2947	50 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	— " — "
Papirnih rubeljev 100	127 " 25 "

List „Mercur“. Zanesljiva informacija o stalno
obrestnih in dividendnih papirjih,
vaznih dogodkih na gospodarskem in finančnem polju, odo-
bilnih pojavih na dunajski borzi. Světi pismeni in ustni brezplačno.
Celotna naročnina s poštno pošiljateljico vred gld. 2 60.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Vestni nasveti za dosego
kolikor mož visokega obrestovanja
pri najpopolnejši varnosti
naloženih glavnih.